

FLEKKERØY KIRKE

- en utvidelse

FORPROSJEKT DIPLOMOPPGAVE
FLEKKERØY KIRKE
NTNU VÅREN 2016
THEA TORGERSEN SCHJETNE

Deler av Flekkerøya (Lindebø og Mebø) med Oksøy fyr i bakgrunnen

KANDIDAT
HOVEDVEILEDER
BIVEILEDER
NTNU VÅREN 2016

Thea Torgersen Schjetne
August Schmidt
Kine Angelo

INNHold

INNLEDNING

- s.08 oppgave
- s.09 problemstilling
- s.11 Flekkerøy
- s.13 Flekkerøy menighet
- s.14 situasjon
- s.16 planprosess

KIRKE

- s.19 kirkearkitektur
- s.21 hva gjør en kirke til en kirke?
- s.23 ritualer i kirken

METODE

- s.24 premisser/avgrensning
- s.25 prosess/metode
- s.26 framdriftsplan
- s.29 innlevert materiale

KILDER

- s.31 bøker, dokumenter, internett, bilder
vedlegg

OPPGAVE

Oppgaven er å tegne en utvidelse av Flekkerøy kirke, samt skape en forbindelse med plassen nedenfor.

Hensikten med oppgaven er å tegne en kirke som kan huse alle de aktivitetene og bruksområdene som denne kirken trenger.

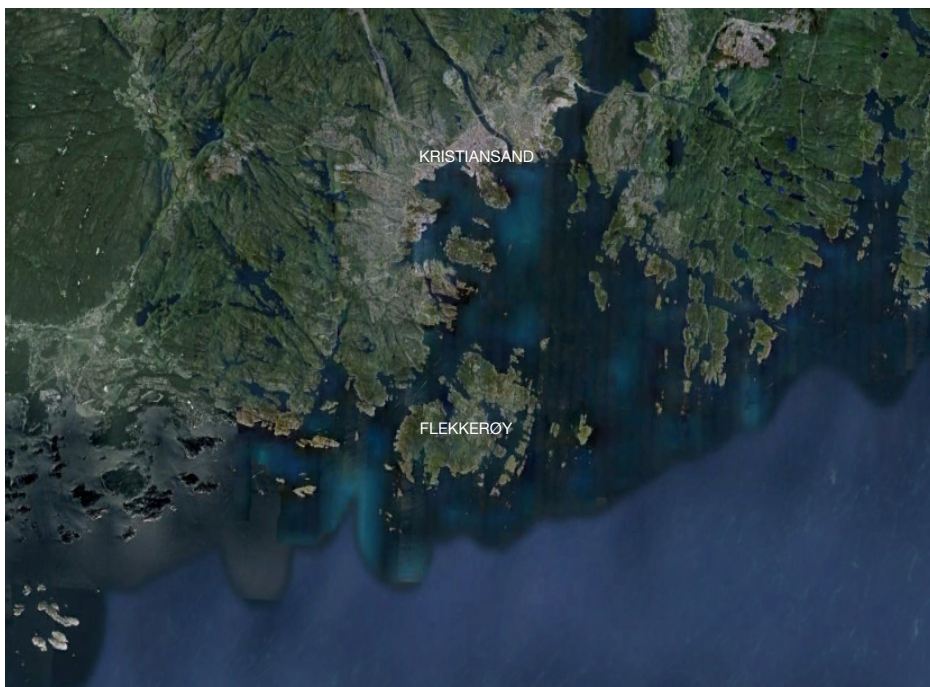
Noen av de arkitektoniske problemene som det blir aktuelt å se på er hvordan man kan utvide en bygning som er så karakteristisk, og som står så sentralt i et lokalsamfunn som en kirke, uten at den mister sitt særpreg. Men også hvordan man legger til noe nytt til det eksisterende, ikke bare overordnet, men også på detaljnivå med tanke på konstruksjon og materialer. Jeg vil med dette også vurdere hva som skal beholdes og hva som skal rives av den eksisterende bygningsmassen, og se på hvordan det nye og gamle kan tilpasses hverandre til å bli en enhet. Med dette prosjektet ønsker jeg å oppnå mer kunnskap om konstruksjon og materialitet, og å lære om kirkearkitektur.

PROBLEMSTILLING

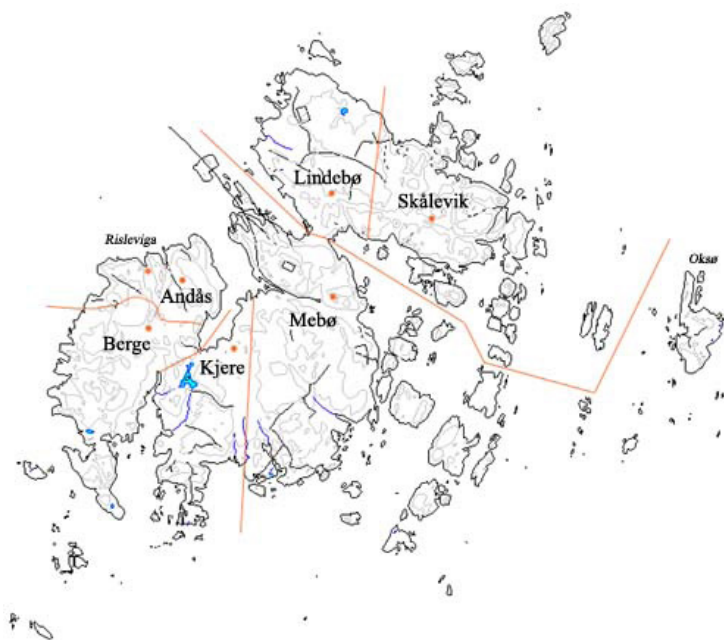
Hvordan kan man med arkitektur skape et flerbruksbygg som rommer de funksjonene som menigheten trenger, samtidig som det oppleves som et sakralt bygg/rom?

Hvordan skape et fleksibelt og inviterende bygg som fremstår som et kjennemerke/ fast og trygt landemerke for nærmiljøet.

Svaret på oppgaven kan være et bidrag til utviklingen av en ny Flekkerøy kirke, men er ikke det i skrivende stund da prosessen allerede er i sluttfasen av konkurransen når dette forprosjektet produseres.

Flekkerøya i forhold til Kristiansand sentrum

Oversikt over de seks opprinnelige gårdene på Flekkerøya

FLEKKERØY

Flekkerøy er en bydel sørvest i Kristiansand kommune. Øya er 6,6 km² stor og har litt over 3 300 innbyggere. Flekkerøy er den største øya i Kristiansand kommune og har forbindelse med fastlandet via den 2 321m lange Flekkerøytunnelen som ble bygget i 1989.

Fra tidligere av har øya grovt sett vært delt av seks gårder; Mæbø, Kjære, Berge, Andås, Skålevik og Lindebø, som har gitt stedsnavn til de ulike delene av øya. Det er ikke sikkert hvor langt bak i tid øya har vært bebodd, men et funn av en flinktøks er datert tilbake til eldre steinalder, ca. år 2000-1500 før Kr.f. Mest sannsynlig stammer den ikke fra fastboende, men heller fra fangstfolk som har oppholdt seg på øya. Først på 1500-tallet blir "Flekkerøen" nevnt i historisk sammenheng. Sørlandets havner var på den tiden viktige handelshavner, og skip kom fra flere land i Europa. En av havnene som var mest benyttet var Flekkerøy havn som ble et viktig knutepunkt i Agder for alle som var på vei til Skagerrak og Østersjøen.

Befolkningen på øya har alltid vært flittige til å gå i kirken. Omkring 1850 begynte man å ha religiøse samlinger på øya i den lokale skolehuset for på denne tiden hadde de ikke egen kirke. Folket reiste inn til fastlandet i åpne båter vinter som sommer for å gå i kirken. Også barna måtte seile til fastlandet for å dra på konfirmasjonsundervisning. Det første Bedehuset ble bygget på Mæbø rundt 1890 og lå antageligvis ikke langt fra hvor kirken ligger i dag. Den første kirken ble bygget i 1960, og det er den som nå skal utvides.

Rundt 1600-tallet ble det holdt jordbruk på øya, men det er fiske som har hatt den viktigste betydningen for øyas økonomi. Det ble fisket laks, hummer, makrell, sild og etter hvert reker. Et annet yrke som også var populært var los for båtene som kom forbi. Men dette var et farlig yrke, og mange omkom da losskøytene var både små og skrøpelige.

Den første veien på øya kom i 1880, og rundt 1895 ble den første rutebåten satt i verk. Den gikk nesten alle ukedagene og gjorde at man kunne motta post på øya.

I år 1900 var det 694 beboere på øya, i 1994 var tallet steget til 1788, og i 2014 var det 3336 innbyggere på øya. Det viser at det i senere tid har vært en stor befolkningsvekst, og ut i fra en strukturutredning fra kommunen vil økingen fortsette i noen år framover. På øya finnes det i dag bl.a. matbutikk, frisør, barnehager, barneskole, ungdomsskole, omsorgsboliger, treningssenter, bygg firma, fiskemottak og et idrettsanlegg.

Flekkerøy kirke, oversiktsbilde

*“Fra land og bølge ditt kall meg følge
til Herrens hus”*

- inskripsjon på kirkeklokkene i Flekkerøy kirke

FLEKKERØY MENIGHET

Flekkerøy menighet er en del av Den norske kirke og er et evangelisk-luthersk trossamfunn. I media har man lenge kunnet lese om at kirken mister medlemmer over hele Norge, men det er ikke tilfellet på Flekkerøya. I 2014 var det et gjennomsnitt på 306 deltagere på gudstjenestene som ble holdt.

I tillegg har de et veldig bredt tilbud av grupper og aktiviteter for folk i alle aldre. Noen av disse aktivitetene er: kor, dans, drama, sjøspeiderne, konserter, basarer, lag og foreninger i tillegg til møter, undervisning og gudstjenester.

Før kirken ble bygd i 1960 holdt menigheten til i Bedehuset, i dag blir det brukt av menigheten i tillegg til Flekkerøy Bedehusforsamling, Misjonsforeningen, Evangelisk Luthersk Misjonslag, Flekkerøy Søndagsskole, Hjertelaget, Samemisjonen, Blå Kors og Flekkerøy Ungdomsforening. Noe som vitner til et meget engasjert samfunn.

SITUASJON

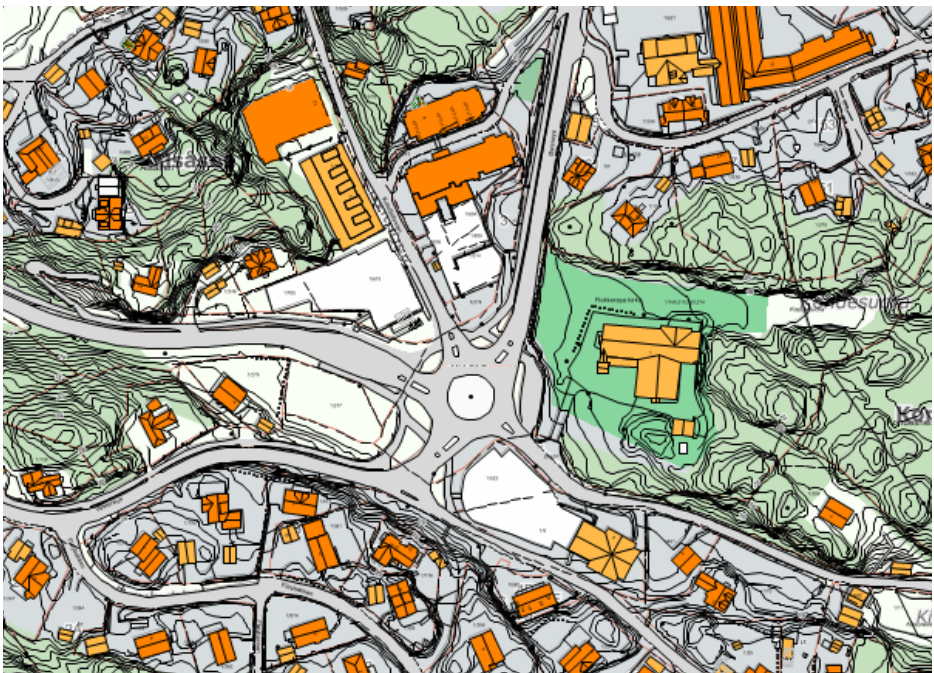
Flekkerøy kirke ble tegnet av Gabriel Tallaksen og bygd i 1960, den har blitt bygd ut to ganger. Kirken er bygget i mur og har formen langplan. Det er plass til 375 personer i kirkerommet i tillegg til et galleri.

Tomten ligger ved det sentrale knutepunktet hvor alle som kommer kjørende til øya må dra forbi for å komme seg videre. Og klokketårnet er noe av det første man ser. Det kunne vært aktuelt å vurdere en annen tomt dersom det skulle bygges en helt ny kirke. Men siden det er snakk om en utvidelse av kirken, og siden tomten den ligger på i dag er med på å skape et naturlig sentrum på øya ser jeg ikke at det er nødvendig å ta stilling til det.

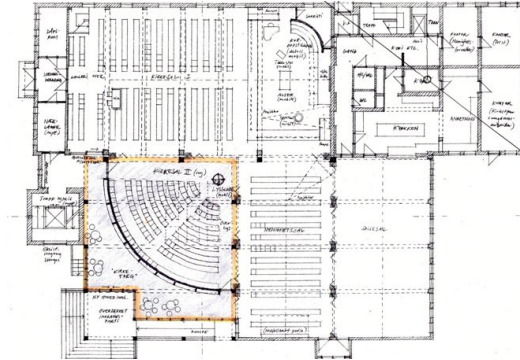
Per i dag består kirkebygget av kirkerommet med galleri, dåps-, side-, forenings- og grupperom, kirkestue, menighets- og kirkesal i tillegg til et klokketårn, og det kan betegnes som en arbeidskirke. Menighetssalen ligger ved siden av kirkerommet. De to rommene er knyttet sammen ved en dør, men man har ikke visuell kontakt. I gudstjenester hvor det er så mange deltagere at man må ta i bruk menighetssalen blir gudstjenesten overført direkte via en storskjerm. Dette er noe uheldig, da menigheten blir veldig adskilt, og man ikke føler man får kontakt med presten. Jeg vil ta med meg dette når jeg vurderer hvordan utvidelsen skal utformes.

Flekkerøy sentrum med Flekkerøy kirke

Reguleringskart Flekkerøy sentrum

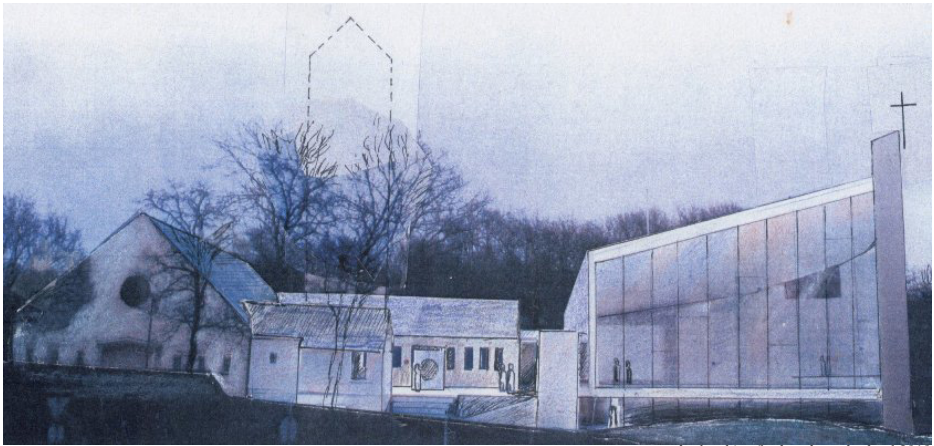

Første skisseforslag, Arne Åmland 2006

PLANPROSESS

På grunn av den økende menigheten og alle aktivitetene som kjemper om plassen har man kommet fram til at kirken er for liten og må bygges ut. Planleggingen begynte allerede i 2002 og et forslag ble laget av Arne Åmland i 2006, men på grunn av økonomien på det tidspunktet ble forslaget forkastet. Han lagde så et nytt forslag i 2010, men dette ble også forkastet etter plankomiteen fra menighetsrådet hadde vært på befaringsstur til Stavanger og Oslo og sett flere kirkebygg fra nyere tid. Arne Åmland ble så trukket ut av prosjektet og i 2014 ble det utlyst en prekvalifiserings konkurranse om utbygging av kirken (se vedlegg). Det er denne konkurransen som er grunnlaget for diplomoppgaven min. Av alle forslagene som kom inn ble det valgt ut fem arkitektkontor som har kommet med forslag som ble offentliggjort i september i år. Jeg har ikke enda tatt stilling til om jeg skal sette meg inn i disse forslagene i tilfelle jeg blir veldig påvirket, derfor er de ikke presentert her.

I lignende situasjoner når en kirke har blitt for liten har det blitt løst på to måter; enten har man bygget en ny i tillegg til den eksisterende, eller så har man utvidet den eksisterende kirken. Kirker som er bygd før 1650 er automatisk fredet, og kirker bygget mellom 1650 og 1850 er listeført. Også noen kirker bygd etter 1850 er listeført fordi de har spesielle og interessante arkitektoniske preg, eller er kulturhistorisk verdifulle representanter for sin tid.

Andre skisseforslag, Arne Amland 2010

Mange av kirkene som er bygd, men flest fra slutten av 1700-tallet og fram til i dag, har på ett eller annet tidspunkt blitt påbygd. Det er færre eksempler på utvidelser av kirker i moderne tid, men Nordstrand kirke ble utvidet og gjenåpnet i august 2015. Kirken ble bygget som et kapell i 1858, og påbygget med sakristi og orgelgalleri i 1886. I 1934 ble kirken forlenget mot vest og fikk et karakteristisk tårn med trappegavler. Siden 1960-tallet har det vært arbeidet for å utvide kirken igjen da den har vært for liten for menighetens bruk. Kirken er bygget i tegl og hadde opprinnelig 280 plasser. I utvidelsen har de revet koret og forlenget bygningen med 26 meter. Den nye delen er litt bredere og har et høyere tak. Det er godt med lysinnslipp, og det er nå plass til 500 personer.

Når man møter problemstillingen om at en kirke er for liten synes jeg at man må vurdere hvert enkelt tilfelle separat. I noen tilfeller er den gamle kirken betydningsfull for lokalsamfunnet og har et spesielt arkitektonisk uttrykk som gjør at den er verd å ta vare på. Men i andre tilfeller kan det være at kirken ikke er så spesiell at den bør tas vare på, og da kan man vurdere å utvide den slik at den blir tilpasset bruksbehovet. I slike tilfeller kan man også se på verdien i å ikke rive hele bygget for å lage noe helt nytt både i forhold til økonomi og miljø.

«Kirkebyggets grunnleggende oppgave er å gi gulv, vegger, tak, lys, varme og kommunikasjonsmuligheter til mennesker som samles for å feire gudstjeneste. Men arkitektur er i seg selv et språk, og dette språket bør på sin måte uttrykke kirkens budskap. Kirkerommet må tale samme språk som evangeliet.»

- Alf Henry Rasmussen, Våre kirker: norsk kirkeleksikon

KIRKEARKITEKTUR

En kirke kan utformes på mange måter. De første kirkene i Norge var enskipede kirker med tydelig adskilt kor. De ble bygget i tre eller stein. Etter hvert kom stavkirkene, de hadde bærende søyler og ikke-bærende vegger. De kunne enten ha enkle rektangulære skip, eller kompliserte korsformer.

Under reformasjonen blir ordet det viktigste og sentralkirker med god syns- og hørselskontakt blir bygget. Det bygges mange kirker med korsform, men også noen med y-form og åttekantform. Fram til 1800-tallet var dette de dominerende kirketyperne. Etter dette kommer nygotiske kirker inn i bildet med langt skip, smalt kor og høye spir.

I løpet av 1930-årene kom det ønsker om flere rom i forbindelse med kirken. Fram til nå hadde det vært vanlig at kirken bestod av skip, kor, våpenhus og sakristi. Men nå ønsket man også å ha menighetssal og kontorer i tilknytning til kirken. I starten ble de nye rommene enten lagt under kirkerommet, eller så ble det bygget et eget bygg ved siden av. Men fra 50-årene begynte man å legge menighetssalen i tilknytning til kirkerommet. Dette var starten på arbeidskirken som kirkebygg.

I en moderne arbeidskirke utgjør kirkerommet med de vanlige rommene under halvparten av romprogrammet. Det er flere av arbeiderkirkene som har saler i tilknytning til kirkerommet fordi man da også kan utvide kirkerommet ved behov. Men her kan det være vanskelig å få til et bra design som gjør at de som sitter i den tilknyttede salen føler at de er en del av resten av menigheten.

Mer moderne planløsninger er rektangelplan med koret som en del av rommet, rektangelplan som smalner mot korpartiet og vifteplan hvor sitteplassene er formet som en vifte, enten som halvifte (90°) eller helvifteplan (180°).

Ranheim kirke, tradisjonell

Sykkylven kirke, moderne

HVA GJØR EN KIRKE TIL EN KIRKE?

Kirkearkitekturen har endret seg en god del siden de tradisjonelle kirkene som ble bygd opp mot 1950-tallet. Kirkene i senere tid har ofte et annet uttrykk og flere funksjoner enn de eldre kirkene hadde. Men hva er det som gjør en kirke til en kirke? Hvor ligger essensen til en kirke? Hvordan bør en kirke se ut i dag?

Hvis du spør noen om å beskrive en kirke vil nok de fleste si at den har et spir, midtgang med benker/sitteplasser på sidene, kanskje sideskip og galleri, en altertavle og et orgel. Hvis man spør om materialer vil man nok si at de er bygd i tre eller mur, og spør man etter atmosfæren vil man kanskje si at de er fredfulle eller sakrale. Når jeg tenker på en kirke så tenker jeg på den jeg vokste opp med. Det er en murkirke fra 1930-tallet med korsplan, våpenhus, et galleri med orgel og et spir som kan sees fra hele området. Den er det veldig mange vil betegne som en tradisjonell kirke.

Ser man på de mer moderne kirkene som er bygd fra ca.1950 og utover vil man se at også de ofte har et spir, midtgang, er bygd i tre eller mur og kanskje har de et galleri og orgel. Men allikevel er de ganske annerledes fra de tradisjonelle kirkene. Geometrien er forandret, uttrykket er mer stilisert og noen av byggene sett fra utsiden kunne ha vært et hvilket som helst museum eller kulturhus. Arkitekturen har nesten blitt en religion i seg selv. Men hva er det som gjør slike bygg til en kirke?

Det er en del komponenter som må være på plass for at noe skal kunne kalles en kirke. Man må ha de praktiske elementene for å gjennomføre de ulike seremoniene man har i en kirke, slik som alter, døpefont og prekestol, men det bør også ha en spesiell atmosfære, noe som gjør rommet sakralt. De moderne kirkene har alt dette på plass, men en kirke er også med på å skape en identitet til samfunnet og omgivelsene den står i. Befolkningen, menigheten, må kunne stå for og være stolt av kirken de har i nærmiljøet sitt.

Kirkens plass i samfunnet står ikke like sterkt i dag som det gjorde for 100 år siden, hverken religiøst eller arkitektonisk. Men kirkebygget er fremdeles en fremtredende del av bybildet og burde dermed utformes slik at de fleste kan sette pris på den, selv om man er religiøs eller ikke.

Madge Elliott and Cyril Ritchard's wedding, 1935

RITUALER I KIRKEN

I den kristne tro er det ulike handlinger man går gjennom fra man blir født, til man dør.

I *dåpen* blir barnet en del av det kristne trosfellesskapet og et medlem av kirken. Her er døpefonten et viktig element. Barnet blir båret inn fra et dåpsvenntrom, og døpes i døpefonten. Selve dåpshandlingen er en del av søndagsgudstjenesten, eller det kan holdes en egen gudstjeneste.

Konfirmasjonen er en videre opplæring i den kristne tro, hvor man har undervisning og samtaler om kristendommen og livets utfordringer. Konfirmantene deltar på gudstjenester, og man kan dra på leir. Selve konfirmasjonsdagen er en festdag, og konfirmasjonsgudstjenesten markerer avslutningen på konfirmasjonstiden. For å delta i den må man være døpt. Under gudstjenesten kneler konfirmantene ved alterringen.

Bryllupet er en feiring av kjærligheten hvor to mennesker gir et løfte til hverandre med vitner til stede. Det er en offentlig handling, og en godkjent vigselsperson skal erklære at ekteskapet er gyldig. I Den norske kirke kan et ekteskap bare inngås mellom en mann og en kvinne.

I *begravelsen* tar man farvel med den avdøde. Det er en offentlig handling hvor man i fellesskap viser respekt, takker for livet og overlater den døde til Gud.

I forkant har presten en samtale med de etterlatte hvor gudstjenesten blir planlagt. Dette kan foregå i kirken eller hjemme hos de etterlatte.

I søndagsgudstjenesten og høymessen er det, som i de andre gudstjenestene, faste elementer som gjennomføres. Det er musikk, sang, bønn, tekstlesing, takkeoffer, nattverd og prosesjon.

METODE

PREMISSER/AVGRENSNING

UNIVERSELL UTFORMING

En kirke er et offentlig bygg så da er det naturlig å ta hensyn til universell utforming slik at den er tilgjengelig og leselig for alle.

VERN

Flekkerøy kirke er ikke vernet eller oppført på listen til riksantikvaren. I Kristiansand Kirkelige Fellestråds forslag til handlingsprogram for 2014-2017 står det at "Utredninger som er gjort på Flekkerøy kirke viser at bygningen er i så dårlig forfatning at den trenger omfattende rehabilitering og forsterkninger." Om jeg ikke finner eller får mer informasjon om tilstanden til bygningene og hvilke tiltak som må til, må jeg som en forutsetning for arbeidet med denne oppgaven regne med at bygningen er i bra nok stand til å kunne transformeres for å inlemmes i det nye designet.

BÆREKRAFT

Som en del av dagsaktualiteten til oppgaven er det nødvendig å tenke på bærekraft. Jeg kommer til å ta hensyn til det da jeg skal vurdere hva som skal beholdes, transformeres og rives av det eksisterende bygget, men som nevnt over forutsetter dette at jeg vet mer om tilstanden til bygget.

AKUSTIKK

Akustikk er et viktig element i et bygg og i allefall i et forsamlingsrom slik som kirkerommet. Men siden det er et komplisert tema, i allefall med tanke på at rommet vil ha en flerbrukskvalitet, vil jeg ikke vektlegge det som en viktig del av oppgaven min.

PROSESS/METODE

OPPSTART

I oppstartsfasen kommer jeg til å sette meg inn i det eksisterende bygget og tomtesituasjonen for å se på mulighetene til bevaring og videre utvikling. Jeg vil se på kirkens romlige og estetiske kvaliteter, og hvordan jeg kan bygge videre på disse. Arbeidet med romprogrammet vil også hjelpe til med oppstarten. Jeg antar at de som styrer med konkurransen har et romprogram som deltagerne har fått, og at jeg også vil få tilgang til det. Jeg vil vurdere det og kanskje gjøre noen endringer før jeg bruker det i oppgaven min.

METODE

Jeg kommer til å bruke ulike metoder for å komme fram til det endelige resultatet i denne oppgaven. Modeller og tegning vil stå sentralt, men også andre virkemidler som workshops, studier av lignende bygg og samtaler med andre studenter vil være viktige.

Jeg har planer om å dra på befarings i slutten av januar for å se på situasjonen “med nye øyne” da jeg allerede har vært i kirken flere ganger i privat sammenheng. På samme turen vil jeg også se på muligheten til å besøke andre kirker til inspirasjon.

FRAMDRIFTSPLAN

	JANUAR				FEBRUAR				MARS		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
O P P S T A R T	MAN 4/1				STUDIETUR				M		
	TOMTEANALYSE				befaring				I		
	ROMPROGRAM				samtale				D		
P R O S J E K T E R I N G	situasjonsmodell				inspirasjon				T		
					WORKSHOP				S		
					form				E		
					farge				M		
					logistikk				E		
					plan				S		
					snitt				T		
					tak				E		
					materialer				R		
					konstruksjon				logistikk		
P R O D U K S J O N					lys						
									LAYOUT		
									PLAN SNITT MODELL		

APRIL

MAI

11 12 13 | 14 15 16 17 | 18 19 20

P
Å
S
K
E
F
E
R
I
E

I
N
N
L
E
V
E
R
I
N
G

SENSUR

materialer

farge

videreutvikle

konstruksjon

detaljering

akustikk

PLAN

SNITT

ILLUSTRASJONER

MODELL

FRAMDRIFTSPLAN

Framdriftsplanen er ment å være veiledende for å disponere tiden i masterperioden. Planen er delt opp i tre faser; oppstart, prosjektering og produksjon, med ulike emner og aktiviteter jeg vil se på i disse periodene. Plasseringen av emnene og aktivitetene er ikke ment å være fastsatt til de spesifikke ukene, men er ment å være veiledende for hva jeg må huske å fokusere på i de ulike fasene.

I oppstartsfasen vil jeg starte med å sette meg inn i tomten og det eksisterende bygget med en tomteanalyse, for så å sette opp et romprogram. Jeg vil også i denne perioden lage en situasjonsmodell. På denne måten har jeg et utgangspunkt for den videre prosjekteringen.

I prosjekteringsfasen vil jeg bruke tegning og modeller til å utvikle prosjektet. Tanken er å veksle mellom ulike skalaer fortløpende for å få til en helhet i prosjektet. Jeg vil kanskje også gjennomføre noen workshops for å komme i gang hvis jeg sitter fast.

I denne fasen håper jeg også at jeg får mulighet til å bruke dagslyslaben for å teste ut bruk av ulike lysinnslipp, materialer og farger. Her vil hovedfokuset ligge på utvalgte rom i bygget.

FORSLAG TIL INNLEVERT MATERIALE

HEFTER

- 1 Forarbeid
- 2 Prosess
- 3 Modellstudier
- 4 Case studier

TEGNINGER

1 Situasjonsplan	1:500/200
2 Situasjonssnitt	1:500/200
3 Plantegninger	1:100
4 Snitt	1:100
5 Fasader	1:100
6 Detaljer	1:20

MODELL

1 Situasjonsmodell	1:200
2 Modell	1:100/50/20
3 Konstruksjon	1:20/50

KILDER

BØKER

Rudolfsen, R.M. (1991) *Flekkerøya i eldre og nyere tid : naturforhold, historie samt slektsregistre med personalhistorie*. Flekkerøy: Flekkerøy historielag.

Danielsen, T.A., Jakobsen, M., Løkke, A.S., Skarstein, P.W., Sæther, A.E. (1978) *Kirkebygget: møteplass for himmel og jord*. Oslo: Kirkerådet, Bispedømmerådene fellesråd.

INTERNETT

<http://www.kristiansand.kirken.no/Artikler/Nyheter/tabid/13301/ArticleId/6322/Flekkeroy-kirke.aspx> Hentet 27.oktober 2015

<http://www.flekkeroymenighet.no/> Hentet: 27.oktober 2015

<http://www.flekkeroymenighet.no/Artikkelvisning/ArticleId/5227/ARSMELDINGER-3>
Hentet: 02.november 2015

www.flb.no Hentet: 07.desember 2015

<https://kirken.no/> Hentet: 02.november 2015

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-300-kulturminne-kirke/id278976/> Hentet 28.oktober 2015

<http://www.dagen.no/Nyheter/vigsling/Se-kirken-er-blitt-dobbelt-s%C3%A5-lang-236228>
Hentet 31.oktober 2015

http://norske-kirkebygg.origo.no/-/bulletin/show/473092_nordstrand-kirke Hentet 31.oktober 2015

DOKUMENTER

Ny kirke på Flekkerøy. Invitasjon til prekvalifisering (2014). Kristiansand kirkelige fellestråd.
01.juni 2015

Forslag til handlingsprogram 2014–2017. Kristiansand Kirkelige Fellestråd. Hentet: 07. desember
2015

BILDER

Forside *Flyfoto av Flekkerøy kirke.* Ukjent

Side 4-5 *Flyfoto av Flekkerøya.* Ukjent

Side 10 *Kart Flekkerøya og Kristiansand.* Finn.no/kart

Kart over gårdene på øya. Fra <http://asbjorn.info/slekta/Asbjorn/Flekkeroya/>

Side 12 *Flyfoto av Flekkerøy kirke.* Ukjent

Side 15 *Oversiktsbilde av Flekkerøy kirke.* Finn.no/kart

Reguleringskart. Fra Kristiansand kommune

Side 16 *Første skisseforslag ny kirke.* Flekkerøy menighet

Andre skisseforslag ny kirke. Flekkerøy menighet

Side 20 *Ranheim kirke.* Per A. Johnsen

Sykkyløen kirke. Hallvard Sandvik

Side 22 *Madge Elliott and Cyril Ritchard's wedding.* Sam Hood

